

МЯСЦОВАЕ СЯМЯКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

3 верасня
2014 г.
№ 13 (334)

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

«ДРОБЯЗЯЎ» НЕ БЫВАЕ

Як дэпутат дапамагае аднаўляць манастыр

Надзея ЮШКЕВІЧ

У Оршы захавалася шмат цікавых помнікаў гісторыі, сярод якіх і Куцеінскі мужчынскі манастыр, заснаваны яшчэ ў 1620 годзе. У свой час ён быў не толькі вядомым рэлігійным, але і культурна-асветніцкім цэнтрам. Менавіта там кнігадрукар і асветнік Спірыдон Собаль надрукаваў першы на тэрыторыі нашай краіны буквар. У 1930-я гады пад ціскам савецкай улады жыццё там цалкам спынілася, але пра манастыр не забылі. З канца мінулага стагоддзя і па сёння там ідуць рэстаўрацыйныя работы. Аднаўленне манастыра — адзін з наказаў выбаршчыкаў дэпутату Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па Аршанскай гарадской выбарчай акрузе № 26 Людміла ДАБРЫНІНАЙ.

Фота Сяргея Нікіціна

На перспектыву

— Думаю, наш выбаршчык ацэньвае працу ўлад перш за ўсё па тым, як развіваецца горад, які развіваецца сацыяльная сфера, як вырашаюцца пэўныя праблемы людзей, якія звяртаюцца па дапамогу, — расказвае Людміла Дабрыніна. — Орша — гэта старажытны горад, буйны прамысловы і чыгуначны цэнтр. Ён цікавы яшчэ і тым, што ў апошнія гады развіваецца асабліва актыўна.

Людміла Анатольеўна заўважае, што неад'емнай часткай дэпутацкіх абавязкаў з'яўляецца праца над значымі праектамі, якія няхай і неamatчына рэалізавать за кароткі час, але ж яны маюць для людзей асаблівае значэнне.

— Дэпутат павінен ведаць, чым жывуць выбаршчыкі, што сёння хвалюе людзей. У той жа час асабліва важна працаваць, што называецца, «на перспектыву», брацца за складаныя задачы, якія патрабуюць не аднаго года мэтанакіраванай працы.

Для Людмілы Дабрынінай такой працай стала аднаўленне Свята-Богаяўленскага Куцеінскага мужчынскага манастыра, якому летась споўнілася 390 гадоў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

СВЯТА БЕЗ СВЯТЛА, АЛЕ Ж... З ФЕЕРВЕРКАМ

Дарожная аварыя не сапсавала настрою жыхарам асіповіцкай вёскі Радучыцы, якая адсвяткавала свой 465-ы дзень нараджэння. Быў пашкоджаны слуп ліній электраперадач, і вёска цалкам засталася без святла. Але старшыня Дарагануўска сельскага Савета Тамара Баладзько паклапацілася пра тое, каб у сельскі клуб, дзе адбыліся асноўныя мерапрыемствы, прывезлі генератар.

— Не было б ішчасця, ды няшчасце дапамагло, — смеецца Тамара Юльянаўна. — Людзей, як ніколі, сабралася шмат. А што рабіць дома, калі электрычнасці няма? Нават тэлевізар не пагледзіш.

У розныя часы вёска была воччынай роду Радзівілаў, цэнтрам мясцовай Бокашаў і Вітгенштэйнаў, потым належала Дараганам. Сёння Радучыцы — невялікі населены пункт, дзе жыве ўсяго 236 чалавек. Амаль усе яны прыйшлі на свята роднай вёскай. Атрымалася яно па-сямейнаму душэўна. Падводзілі вынікі конкурсу на лепшы падворак, вышавалі перадавікоў сельскай гаспадаркі. Не засталіся без увагі старэйшыя жыхары вёскі і ахвяры вайны. Па запрашэнні сельсаведа ў госці прыехала дачка першага камсамольца вёскі Алена Шацко, якая падзялілася ўспамінамі пра свайго бацьку. Мясцовыя кандытары і рукадзельніцы арганізавалі выставы сваіх вырабаў і падзяліліся секрэтамі майстэрства. У гандлёвых радах была магчымасць падсілкавацца смачнай выпечкай. Закончылася свята дыскатэкай і феерверкам.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота Валерыя Карапа

УСЁ Ў ПАРАДКУ

ЖАНОЧЫ КЛОПАТ

У Кобрыне працуе адзіная ў краіне жанчына — вадзіцель МАЗа

ЛЮДМІЛА з дзяцінства любіла машыны. Не раз каталася побач з бацькам, які працаваў на вялікім грузавіку. І тое, што яна стала вадзіцелем, нікога не здзівіла. А вось кіраваць вялізным МАЗам, які штодня ачышчае горад ад бытавых адходаў, заўсёды лічылася мужчынскай справай. Але Людміла Харламава па-прасіла кіраўніцтва Кобрынскага ЖКГ даць ёй шанц. І цяпер новаму супрацоўніку там не нарадуецца.

Па-першае, яе аўтамабіль заўсёды вымыты і вычышчаны да бляску. І мужчыны, што працуюць побач, сталі крыху лепш глядзець за сваімі машынамі. З яе таксама бяруць прыклад у пытаннях запалнення і вядзення дакументацыі. Раней у брыгадзе вадзіцеляў гэта была ледзь

не галоўная праблема, вечна нехта забываў што-небудзь па справаздачнасці. А новы вадзіцель дакументы афармляе бездакорна. Калі ж Людміле спатрэбіцца якая дапамога, побач працуюць муж Дамітрый і свёкар Уладзімір Мікалаевіч.

Ды Людміла і сама ўжо віртуозны вадзіцель, бо круціцца з габарытным цяжказавозам у цяперашніх цесных дварах, запоўненых легкавымі машынамі, нельга без асаблівых увагі, дакладнасці і каардынацыі. Яе штодзённая работа — прыбіраць родны горад, рабіць яго прыгажэйшым.

У сям'і ў Людмілы Харламавай растуць двое дзяцей. Усё яна па-спявае, паўсюль у яе лад.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗЯМЛЯ І ЛЮДЗІ

ПАЧЫМ ДОМІК У ВЁСЦЫ?

У Мінскай вобласці ахвотным прадастаўляюць участкі для будаўніцтва ў сельскай мясцовасці

Прайшоў час, калі людзі ставіліся да зямлі абіякава, лічылі яе нічыйнай. Сёння наша псіхалогія змянілася: кожны гараджанін хоча займаць домік на прыродзе, асабліва ў прыгараднай зоне, каля сталіцы. Надыйшоў час уадканаліць механізм выдзялення зямельных участкаў, зрабіць яго празрыстым і зразумелым, выключыць магчымасць махінацый пры размеркаванні зямлі, урэгуляваць пытанні асвойвання ўчасткаў. Не сакрэт, што многія ўладальнікі гадамі не могуць завяршыць будаўніцтва. Ёсць і такія, хто, на хуткую руку ўладкаваўшы на выдзеленым надзеле «птушнік», прадае «маёмасць» за пяцікі грошы. На Міншчыне ўзмацнілі кантроль за выдзяленнем зямельных участкаў як на абласным, так і на раённым узроўнях.

На тэрыторыі сельскіх населеных пунктаў Міншчыны падабрана 2600 гектараў зямлі для прыкладна 13600 участкаў. Сярод іх ёсць, так бы мовіць, нічыйная зямля: пустырка, свабодныя плошчы, якія гадамі зарасталі бур'яном ды пустазеллем. Для іх забудовы неабходна аформіць адпаведную дакументацыю. Работа ў гэтым кірунку працягваецца, расказаў старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Іван Ліпніцкі.

— Мала выявіць такія ўчасткі. Сёння старшыні сельскіх Саветаў разам з землеўпарадкавальнымі службамі раёнаў робяць іх замер, вызначаюць, ці можна на гэтым месцы паставіць дом, — патлумачыў ён.

У Мінскай вобласці ў спісах на атрыманне жыллёвых участкаў значыцца 32750 чалавек, з якіх 31671 мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Але ж 21358 грамадзян з іх стаяць

Фота Аляксандра Мельнішова

на чарзе на выдзяленне ўчасткаў менавіта ў Мінскім раёне. Вядома, у прыстальным рэгіёне няма столькі свабодных надзелаў, каб усіх задаволіць. Таму чаргавікам прапаноўваць ямялю ў раёнах, якія мяжуюць з Мінскім: Дзяржынскім, Пухавіцкім, Лагойскім, Уздзенскім, Валожынскім. Калі чалавек адмаўляецца, то яго здымаюць з чаргі.

— Мінскі раён — сучасная «будаўнічая рана», — канстатуе мой суразмоўца. — Куды ні кінь вокам, абавязкова ўбачыш падмуркі ці часткова забудаваныя «птачкі». На астатняй тэрыторыі — пустазелье, беспарадак, безгаспадарчасць. І гэтае будаўніцтва цягнецца гадамі. Таму прынята расцэнне больш не выстаўляць тут пляцоўкі на аукцыён, а даць людзям магчымасць закончыць будаўніцтва на працягу трох гадоў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПРЫВАТНЫ ІНТАРЭС

НАД ВОЗЕРАМ...

«З вясковага турыстычнага бізнесу можна жыць, калі гэтым усур'ез займацца», — лічыць Анатоль Мініч, гаспадар сядзібы «Азёрная жамчужына»

Святлана ЯСКЕВІЧ

«Азёрная жамчужына» ў Пінскім раёне — сядзіба па ўсіх мерках сярэдняя. Яна не ўражвае шыкоўнымі пабудовамі з натуральнага дрэва, ландшафтамі, зробленымі спецыялістамі-дызайнерамі, ці сучаснымі інтэр'ерамі, стылізаванымі пад даўніну. Тут усё даволі сціпла, але акуратна, прыгожа, зроблена сваімі рукамі, з любоўю. У двары шмат кветак, а замест прывычных ужо туй абпал дарожак растуць кусты ядлоўцу, якім гаспадыня сядзібы па-майстэрску надае акруглую форму.

А ГРАТУРЫЗМАМ Галіна і Анатоль Мінічы займаюцца ўжо добрыя пяць гадоў. Раней яны жылі і працавалі ў Пінску. У Заазер'і купілі домік пад дачу. Ездзілі сюды, як і ўсе, на выхадныя, садзілі агарод ды кветкі. Потым даведаліся, што прыняты адпаведны ўказ, што многія заняліся арганізацыяй адпачынку ў вёсцы, — расказвае Анатоль. Падумалі неяк з жонкай, парайліся і рашылі паспрабаваць. Тым больш, што такую прыгажосць нельга не паказаць людзям.

І праўда, месца, дзе знаходзіцца дом Мінічаў, асаблівае. Іх дом краіны на вуліцы Вясяёлай. Стаіць ён на ўзвышшы. А ўнізе — малыянічае шырокае возера Гарадзівчанскае. Звесткі пра гэта возера ёсць у адным з летапісаў 1464 года, — ганарыцца Анатоль. А вада ў ім — чыстая, бераг пясчаны. У спіску тут да сотні, а то і больш адпачывальнікаў збіраецца. Вокны спальных пакояў выходзяць ажра на возера. Для аматараў прыроды лепшага месца не прадумаеш — хоць карціны пішы.

Дык вось пляц гадоў таму Мінічы ўзялі крэдыт і пачалі добраўпарадкаваць сядзібу. Паступова з'явіліся лазня, невялікая прыбудова з двума спальнымі пакоямі, кампактная банкетная зала, бильярд. Для малых гасцей у двары разгортваецца батут, басейн, ёсць арэлі.

Фотаздымкі Любові Бяляевай

— Пражыванне ў нас каштуе 100 тысяч рублёў на чалавека ў дзень, — расказвае Анатоль Мініч. З дзяцей да 10 гадоў за пражыванне не бяром. Расцэнка на харчаванне быць не можа, бо госці замаўляюць рознае. Адзін просіць, умоўна кажучы, чай з бутэрбродам, другому трэба паўтара кілаграма мяса і міску салаты. Але цэны ставім разумныя. Пражыванне ў нас увогуле недарагое. Калі сюды трапляюць камандзіраваныя, то здзіўляюцца: у гасцініцы такіх расцэнак ужо няма.

За арэнду сваёй банкетнай залы мы бяром 1,5 мільёна за суткі. Многім гэта выгадна. Прыязджаюць як на карпаратывы, так і на сямейныя святы. Напрыклад, на другі дзень вяселля невялікай кампаніяй, — працягвае гаспадар.

Для таго, каб прапанаваць дэмакратычныя расцэнкі, тут староюцца эканоміцы на ўсім. Напрыклад, дызайнер з горада прапанавала ўпрыгожыць банкетную залу за два з паловай мільёны рублёў. Тады дачка Мінічаў купіла ў краме льяноў тканіны, сама прадумала эскізы, пашыла дэкор, змайстравала кветкі. Атрымалася сціпла, але прыгожа і ў разы танней. Гасцям падабаецца.

За год ў «Азёрнай жамчужыне» адпачывае 300–400 чалавек, калі не лічыць карпаратывы. Найбольш бывае наведвальнікаў з Расіі. Адпачывалі тут і з Украіны, Казахстана, Прыбалтыкі, Германіі; былі госці нават з Амерыкі — са штата Каларада. Гэтым летам гасцявалі італьянцы, абяцалі яшчэ прыехаць.

Першыя гады Анатоль з Галінай працавалі на асноўнай рабоце, а сядзібай займаліся толькі ў вольны час. Цяпер абое працу пакінулі і засяродзіліся на сваім турыстычным бізнесе і добраўпарадкаванні сядзібы.

— Для таго каб развіваць сельскі турызм, у нас усё ёсць, — лічыць Анатоль, спасылчыся на ўказ № 372. Пры цяперашняй сітуацыі з гэтага можна жыць, калі не ленавацца. Праўда, апошнім часам з размоў з калегамі Мініч даведаўся, што крэдыт узяць стала вельмі складана. Паводле яго меркавання, трэба дазволіць розным банкам (напрыклад, камерцыйным) крэдытаваць развіццё сельскага турызму. Калі ён сам афармляў крэдыт, зрабіць гэта было нашмат прасцей.

Бываюць сітуацыі, калі адначасова аднаму трэба падаваць шашлык, у другога шар тэнісны згубіўся, а трэцяму закарцела пакатацца на лодцы... І ўсё неабходна «разруліць» — весела, нібы незнарок.

Гаспадар «Азёрнай жамчужыны» лічыць, што не ўсе могуць займацца такой справай, бо для гэтага трэба мець асаблівы характар. Паводле слоў Анатоль Іванавіча, важна любіць людзей і ўмець знаходзіць агульную мову з усімі. На адпачынак прыязджаюць вельмі розныя кліенты. І кожнаму трэба дагледзіць, улічыць яго інтарэсы, густ, перавагі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

СЕСІЯ

СПРАВА НЕ Ў КОЛЬКАСЦІ

Мінская вобласць вызначана пляцоўкай для правядзення эксперыменту па аптымізацыі штатных работнікаў тых ці іншых грамадскіх аб'яднанняў. Як адзначыў падчас чарговай сесіі старшыня абласнога Савета дэпутатаў Іван Ліпніцкі, магчыма, варта скараціць іх апарат да 2–3 чалавек, а астатнія маглі б прыносіць карысць у рэальным сектары эканомікі.

НАЧАЛЬНІК галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінаблвыканкама Руслан ТРУХАН агучыў вынікі сацыялагічнага даследавання інфармацыйна-аналітычнага цэнтра пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Каля паловы рэспандэнтаў (49%) давяраюць грамадскім арганізацыям і палітычным партыям, якія падтрымліваюць уладу і супрацоўнічаюць з ёй. Высокі давер, у прыватнасці, да дзейнасці аб'яднанняў «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» — 64%, «Белая Русь» — 44,6%. Арганізацыі, якія ўваходзяць у Федэрацыю прафсаюзаў Беларусі, атрымалі 56,9%. Як адзначыў Руслан Трухан, з улікам таго, што гэта самая шматлікая арганізацыя, узровень ахопу насельніцтва вобласці недастатковы. 28% апытаных у той ці іншай меры давяраюць незалежным прафсаюзам. Разам з тым, 73,5% рэспандэнтаў нелаяльна ставяцца да дзейнасці апазіцыйных сіл.

Ветэранская арганізацыя — адна з самых шматлікіх: 836 «пярвачка» налічвае 300 тыс. чалавек, а гэта чвэрць жыхароў Міншчыны. У абласным і мясцовых бюджэтах штогод прадугледжваюцца сродкі для аплаты працы, камандзіраваных расходаў, матэрыяльнай дапамогі прадстаўнікам Саветаў ветэранаў. Сёлетня яны склалі, адпаведна, 100 млн і 760 млн рублёў.

Перш за ўсё, гэтая арганізацыя ставіць на мэце паляпшэнне ўмоў пражывання, абарону працы, вырашэнне праблем пажылых людзей, у тым ліку медыцынскага і бытавога абслугоўвання, наладжванне паўнавагаснага адпачынку. На пастаянным кантролі забеспячэнне ветэранаў, інвалідаў, удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі. Лета- тас на гэтыя мэты выдзелена больш як 11 млрд рублёў, сёлетня — звыш 15 млрд. Акрамя таго, многае робіцца для таго, каб састарэлыя не адчувалі сябе адзіночцамі, а іх багаты вопыт быў запатрабаваны для выхавання маладога пакалення.

У якасці прыкладу старшыня Мінскага абласнога каардынацыйнага Савета грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партый Марыя ХУДАЯ прывяла работу Ганны Чачоткінай, якая ўзначальвае ветэранскую арганізацыю Смалейскага раёна. Ганна Іванаўна не абыходзіць

удзельнікаў сесіі цікавіла і пытанне аб пераходзе БРСМ на самафінансаванне. Але па словах Руслана Трухана, пра гэта гаварыць пакуль рана: моладзь сёння не ў стане зарабіць вялікія сродкі. Разам з тым, захады да гэтага прымаюцца, у тым ліку і шляхам працоўнай занятасці, адлічэнняў ад будаўніцтва даходаў руху. Але гэтыя заробкі не параўнальныя з затратамі маладзёжнага саюза.

Усяго ж у Мінскай вобласці функцыянуюць 25 грамадскіх арганізацый, у тым ліку 5 палітычных партый, 19 грамадскіх аб'яднанняў і 1 прафесійны саюз.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

МЯСЦОВЫ ЧАС

«ХУТКАЯ ДАПАМОГА» ЗАЎСЁДЫ ПОБАЧ

Нэлі ЗІГУЛЯ

У старшыні Махаўскага сельскага Савета Марілёўскага раёна Валентынці Камленка час распісаны па хвілінах. На вёсцы спраў хапае. А іх, гэтых вёсак, у сельсавеце 13. У Косцінцы, напрыклад, зараз вядзецца праца па зносе састарэлага жылля, а ў экскаватара, як на тое ліха, зламалася дэталі. Можна было б пачакаць, пакуль арганізацыя сама яе замяніць, але ж для гэтага спатрэбіцца час. І каб не марнаваць яго, старшыня самастойна адправілася па новую. Такі яна чалавек.

Без газу і каналізацыі?

Перад тым як сустрэцца з Валентынцінай Камленка і распытаць пра найбольш папулярныя на вёсцы сацыяльныя паслугі, пагутарыла з пенсіянерамі аграгарадка Махава. Для жыхароў суседніх населеных пунктаў, што ўваходзяць у склад сельсавета, цэнтральнай сядзіба — нешта накіхтал горада. Тут, маўляў, цывілізацыя. Вёска і насамрэч прыгожая, мясціны малыяўнічы, возера, шмат дэна. «Толькі гэта прыгажосць адным дачнікам на радасць, — прыпыніла маё захапленне пажылая бабета. — Пацікаўцеся лепш, які людзі жывуць на вуліцах Садовая і Садовая 1. Домікі ў іх прыгожыя, а вось каналізацыі няма. Нават памыць бялізну праблема, бо трэба ж кудысьці з дому брудную ваду вынесці». «І з газам у нас не ўсё так добра, як хацелася б, — далучаецца да размовы яшчэ адзін мясцовы жыхар. — Вунь у іншых вёсках вентыль адкрыў і карыстаўся. А ў нас каменны век — газ толькі ў балонах. Яшчэ аграгарадок называецца?». Знайшліся людзі, якія паскардзіліся і на адсутнасць месцаў адпачынку для моладзі. Маўляў, нават кавярні няма — прыходзіцца ў суседняй вёсцы ездзіць. Спартзала? Ёсць, нават дзве. Адна пры Доме культуры. Але як яна працуе, жыхары чамусьці не ведаюць. Затое «зеля» ў крамах для аматараў выпіць заўсёды хапае.

«Як жа так?» — прашу патлумачыць гэтыя скаргі Валентынціну Камленка. «Гэтыя скаргі — у большасці ад утрыманскай настрояў, — лічыць дэпутат. — Людзі да апошняга спадзяюцца, што іх пытанні вырашыць дзяржава. Той жа кааператыв «па газе» толькі летас стварылі. Раней 70% аплаты пагашала дзяржава, а зараз, наадварот, спажываюць. Кожны ж спадзяваўся, што атрымае газ бясплатна, воў і данкаваліся. Але нават на такіх умовах існуюць цяжкасці. Перад намі ў чарзе 26 кааператываў, а фінансуюцца толькі 2 у год». З каналізацыяй для вуліц Садовая і Садовая 1 становіцца крыху лепшае. Па словах старшыні, трубы пакладзены, насосная станцыя пабудавана, застаецца толькі падпісаць дагавор і заплаціць за адвод ад кожнага канкрэтнага дома.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)